

ÖZET

Üç Semavi dinin kısa tarihi hakkında bilgi verildikten sonra; ibadethanelerinin yapıldıkları dönem içindeki mimari üslup özelliklerinin incelenmesi; ait oldukları cemaatlerin özelliklerine ve ibadet ihtiyaçlarına cevap veren iç mimari düzenlemeler incelenmiştir.

İlk bölümde, İslamiyet'in kısa tarihi anlatılıp, ilk mescit örneğinden başlanarak; cami iç mekan kavramlarının tespit edilmesi, bu kavramların, İslamiyet'in yayılmasıyla beraber; Arap Selçuklu ve Osmanlı devirlerinde ki camilerin iç mekan öğelerinin saptanarak açıklanması yapılmıştır.

İkinci bölümde, Hıristiyanlık tarihi, mezheplerin ortaya çıkışı, ilk kilise ve kilise planları incelenerek; farklı mezheplere ait kiliselerde bulunan öğeler tespit edilmiştir.

Üçüncü bölümde Yahudilik tarihi anlatılıp, ilk sinagog, genel sinagog planları, sinagog iç mekân öğeleri saptanarak açıklanmış ve sinagog içinde yapılan ayin ve özel günlere dair bilgiler verilmiştir.

Dördüncü bölümde, incelemelerin sonucunda gösterilen somut bilgilerin ışığında, üç dinin ibadethanelerindeki iç mekân öğelerinin dini gereksinimlerine göre gösterdiği farklılıklar karşılaştırılmıştır.

Ekler bölümünde seçilen dini binalara ait bir katalog yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: İbadet - İç Mekan - İslamiyet - Hıristiyanlık - Yahudilik – Litürjik Öğeler.

ABSTRACT

Brief histories of the three major religions will be followed with an investigation about stylistic features of their respective temples according to their eras; their congregational characteristics and interior arrangements responding to religious requirements.

In the first chapter, a brief history of Islamic religion and determination of the interior design concepts of Mosques; beginning with the very first examples of "Masjid"s will be present. Explanations of these concepts will be made, conjunction with interior objects of Arab, Seljuk and Ottoman mosques.

History of Christianity, emergence of the branches, the First Church and church designs will be examined within the second chapter; also indicating the interior elements in the temples of those different Christian chruches.

The third chapter consists of informations about Jewish history, the First Temple, common synagogue designs, interior elements of synagogues, rituals and special occasions that take place within synagogues.

A comparison of the interior elements of the temples of these three Abrahamic religions; according to religious needs and usage, will be presented in the fourth chapter. The interpretation of the thesis will also be in this chapter.

Finally, a catalogue of the examined sanctuaries will be presented in Appendix.

Keywords: Worship - Interior - Islam - Christianity - Judaism - Liturgical Items